

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, XXX г.
[...] (2022) XXX draft

ANNEX

SENSITIVE*
UNTIL THE ADOPTION

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Одобрение на съдържанието на проект на регламент на Комисията относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от XXX година

относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация

ПРОЕКТ НА

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 2821/71 на Съвета от 20 декември 1971 г. относно прилагането на член 85, параграф 3 от Договора за категории споразумения, решения и съгласувани практики¹,

след публикуване на проекта на настоящия регламент,

след консултации с Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕИО) № 2821/71 оправомощава Комисията да прилага чрез регламент член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз* към някои категории споразумения, решения и съгласувани практики, попадащи в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора, които имат за предмет специализацията, включително и споразуменията, необходими за осъществяването на такава специализация.
- (2) Регламент (ЕО) № 1218/2010 на Комисията от 14 декември 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация² определя категориите споразумения за специализация, за които Комисията смята, че по принцип отговарят на условията, посочени в член 101, параграф 3 от Договора. Предвид общия положителен опит от прилагането на посочения регламент, чието действие изтича на 31 декември 2022 г., и като се вземат предвид резултатите от процедурата за преглед, е целесъобразно да се приеме нов регламент за групово освобождаване.
- (3) Настоящият регламент следва да отговаря на двете изисквания за i) осигуряване на ефикасна защита на конкуренцията и ii) предоставяне на достатъчна правна сигурност за предприятията. Постигането на тези цели следва да бъде

¹ ОВ L 285, 29.12.1971 г., стр. 46.

(*) Считано от 1 декември 2009 г. член 81 от Договора за ЕО (предишен член 85 от Договора за ЕИО) стана член 101 от Договора. Тези разпоредби по същество са идентични. За целите на настоящия регламент позоваванията на член 85 от Договора за ЕИО или член 81 от Договора за ЕО следва да се разбират като позовавания на член 101 от Договора, когато е уместно.

² ОВ L 335, 18.12.2010 г., стр. 43.

съобразено с необходимостта от възможно най-голямо опростяване на административния надзор и на нормативната уредба.

- (4) Под определено ниво на пазарна мощ може да се приеме като цяло, за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора, че положителното въздействие на споразуменията за специализация ще бъде по-голямо в сравнение с каквото и да било отрицателно въздействие върху конкуренцията.
- (5) За целите на прилагането на член 101, параграф 3 от Договора чрез регламент не е необходимо да се определят тези споразумения, които могат да попаднат в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора. При индивидуалната оценка на споразуменията съгласно член 101, параграф 1 от Договора трябва да се вземат предвид няколко фактора, и по-специално пазарната структура на съответния пазар.
- (6) Предимствата на освобождаването, въведено с настоящия регламент, следва да се ограничат до тези споразумения, за които може да се допусне с достатъчна степен на сигурност, че отговарят на условията по член 101, параграф 3 от Договора.
- (7) Споразуменията за специализация най-вероятно ще допринесат за подобряване на производството на стоки, подготовката на услуги или тяхното разпространение, ако страните притежават допълващи се умения, активи или дейности, тъй като те могат да се съсредоточат върху производството на тези стоки или подготовката на тези услуги и по този начин да работят по-ефективно и да доставят продуктите по-евтино. При наличието на ефективна конкуренция е твърде вероятно потребителите да получат справедлив дял от получените ползи.
- (8) Такива предимства могат да възникнат от: а) споразумения, при които страна или страни изцяло или частично се отказват от производството на определени стоки или от подготовката на определени услуги в полза на друга страна или страни („едностранна специализация“); б) споразумения, при които всяка страна изцяло или частично се отказва от производството на определени, но различни стоки или от подготовката на определени услуги в полза на друга страна или страни („реципрочна специализация“) и в) споразумения, при които две или повече страни се ангажират да произвеждат съвместно определени стоки или да подготвят определени услуги („съвместно производство“).
- (9) Прилагането на настоящия регламент по отношение на услугите се отнася до подготовката на услуги (за разлика от предоставянето на услуги). Подготовката на услуги означава дейности нагоре по веригата спрямо предоставянето на услуги на клиентите (например сътрудничество при създаването на платформа, чрез която ще се предоставя услуга). Предоставянето на услуги попада извън обхвата на настоящия регламент, освен в контекста на дистрибуцията, при която страните предоставят подготвените услуги и произведените стоки съгласно споразумението за специализация.
- (10) Прилагането на настоящия регламент за споразуменията за едностранна и реципрочна специализация следва да се ограничи до сценарии, при които страните извършват дейност на един и същ продуктов пазар. Въпреки това не е необходимо страните да са активни на един и същ географски пазар. В допълнение, концепциите за едностранна и реципрочна специализация не изискват от дадена страна да намали капацитета, тъй като е достатъчно тя да намали своя производствен обем.

- (11) За да се осигури получаването на предимства от специализацията, без да се налага някоя от страните надолу по производствената верига да напусне изцяло пазара, споразуменията за едностранна и реципрочна специализация следва да бъдат обхванати от настоящия регламент единствено когато в тях са предвидени задължения за доставка и покупка. Задълженията за доставка и покупка могат, без това да е задължително, да бъдат изключителни по своето естество.
- (12) Настоящият регламент се прилага за споразумения за съвместно производство, сключени от страни, които вече са активни на един и същ продуктов пазар, но също и от страни, които искат да навлязат на даден продуктов пазар чрез споразумението за съвместно производство. Освен това концепцията за споразумение за съвместно производство не изисква от страните да намалят индивидуалните си дейности по отношение на производството на стоки или подготовката на услуги извън обхвата на тяхното предвидено съвместно споразумение.
- (13) Може да се приеме, че когато делът на страните на съответния пазар за продуктите, предмет на споразумение за специализация, не надвишава определено равнище, споразуменията по принцип ще осигурят икономически предимства под формата на икономии от мащаба или от обхвата или по-добри производствени технологии, като същевременно потребителите ще получат справедлив дял от произтичащите от тях предимства.
- (14) Когато продуктите, обхванати от споразумение за специализация, са междинни продукти, които една или повече от страните напълно или частично използват като вложен материал за собствените си продукти надолу по веригата, които те впоследствие продават на пазара, освобождаването, предоставено от настоящия регламент, следва също да зависи от дела на страните на съответния пазар за тези продукти надолу по веригата, който да не надвишава определено равнище. В такъв случай само наблюдаването на пазарния дял на страните на ниво междинен продукт не би отчело потенциалния риск от изключване от пазара или увеличаване на цената на вложения материал за конкурентите на ниво продукти надолу по веригата.
- (15) Няма презумпция, че споразуменията за специализация влизат в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора или че не отговарят на условията на член 101, параграф 3 от Договора, след като е надхвърлен прагът на пазарния дял, определен в настоящия регламент, или не са удовлетворени други условия на настоящия регламент. В тези случаи трябва да бъде извършена индивидуална оценка на споразумението за специализация съгласно член 101 от Договора.
- (16) Настоящият регламент не следва да освобождава споразумения, съдържащи ограничения, които не са необходими за постигането на положително въздействие, получено чрез споразумение за специализация. По принцип споразуменията, съдържащи определени видове строги ограничения на конкуренцията, свързани с фиксиране на цени, начислени на трети страни, ограничаване на производството или продажбите и разпределяне на пазари и клиенти, следва да се изключат от предимствата на освобождаването, установено в настоящия регламент, независимо от пазарния дял на страните.
- (17) Ограничаването на пазарния дял, неосвобождаването на някои споразумения и условията, предвидени в настоящия регламент, обикновено гарантират, че със споразуменията, по отношение на които се прилага груповото освобождаване, не се дава възможност на страните да премахнат конкуренцията по отношение на значителна част от въпросните продукти или услуги.

- (18) Ползите от прилагането на настоящия регламент могат да бъдат оттеглени съгласно член 29 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора³.
- (19) За да се улесни сключването на споразумения за специализация, които могат да повлияят на структурата на страните, срокът на действие на настоящия регламент следва да се определи на 12 години,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1 — Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
- а) „споразумение за специализация“ означава споразумение за едностранна специализация, споразумение за реципрочна специализация или споразумение за съвместно производство;
- (1) „споразумение за едностранна специализация“ означава споразумение между две или повече страни, които извършват дейност на един и същ продуктов пазар, по силата на което една страна или страни се съгласяват да спрат изцяло или частично производството на определени продукти или да се въздържат от производството на тези продукти и да ги купуват от другата страна или страни, които се съгласяват да произвеждат и доставят тези продукти;
- (2) „споразумение за реципрочна специализация“ означава споразумение между две или повече страни, които извършват дейност на един и същ продуктов пазар, по силата на което две или повече страни се съгласяват на реципрочна основа изцяло или частично да спрат или да се въздържат от производството на определени, но различни продукти, и да купуват тези продукти от другите страни, които се съгласяват да ги произвеждат и доставят;
- (3) „споразумение за съвместно производство“ означава споразумение, по силата на което две или повече страни се съгласяват да произвеждат определени продукти съвместно;
- б) „споразумение“ означава споразумение, решение на сдружение от предприятия или съгласувана практика;
- в) „продукт“ означава стока или услуга, включително както междинните стоки или услуги, така и крайните стоки или услуги, с изключение на услугите за дистрибуция и даване под наем;
- г) „производство“ означава произвеждането на стоки или подготовката на услуги, включително чрез подизпълнение;

³ ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.

- д) „подготовка на услуги“ означава дейностите нагоре по веригата, предшестващи предоставянето на услуги на клиентите;
- е) „продукт на специализацията“ означава продукт, който е произведен съгласно споразумение за специализация;
- ж) „продукт надолу по веригата“ означава продукт, за чието производство се използва продукт на специализацията от една или повече страни, като тези страни продават този продукт на пазара;
- з) „съответен пазар“ означава съответният продукт и географски пазар, на който принадлежат продуктите на специализацията, и в допълнение, когато продуктите на специализацията са междинни продукти, използвани за вътрешни нужди изцяло или частично от една или повече от страните като вложен материал за продукти надолу по веригата, съответният продукт и географски пазар, на който принадлежат продуктите надолу по веригата;
- и) „конкурентно предприятие“ означава действителен или потенциален конкурент:
 - (1) „действителен конкурент“ означава предприятие, което извършва дейност на същия съответен пазар;
 - (2) „потенциален конкурент“ означава предприятие, което при липсата на споразумение за специализация, е вероятно да предприеме в рамките на не повече от три години необходимите допълнителни инвестиции или други необходими разходи, за да навлезе на съответния пазар, като това е реална, а не само теоретична възможност;
- й) „задължение за изключителна доставка“ означава задължение продуктите на специализацията да не се доставят на конкурентно предприятие, различно от страна или страни по споразумението;
- к) „задължение за изключителна покупка“ означава задължение продуктите на специализацията да се закупуват само от страна или страни по споразумението;
- л) „съвместно“ в контекста на дистрибуцията означава дейности, при които съответната работа:
 - (1) се извършва от съвместен екип, организация или предприятие, или
 - (2) се осъществява от съвместно определена трета страна като дистрибутор с изключителни права или без изключителни права, при условие че третата страна не е конкурентно предприятие;
- м) „дистрибуция“ означава предоставянето на продуктите на специализацията.

2. За целите на настоящия регламент термините „предприятие“ и „страна“ включват техните съответни свързани предприятия.

„Свързани предприятия“ означава:

- а) предприятия, в които страна по споразумението за специализация, пряко или непряко:
 - і) притежава повече от половината акции с право на глас,

- ii) притежава правомощието да назначи повече от половината от членовете на надзорния съвет, управителния съвет или другите органи, които законно представляват предприятието, или
- iii) притежава правото да управлява дейността на предприятието;
- б) предприятия, които пряко или непряко притежават изброените в буква а) права или правомощия по отношение на страна по споразумението;
- в) предприятия, в които предприятие, посочено в буква б), пряко или непряко притежава посочените в буква а) права или правомощия;
- г) предприятия, в които страна по споразумението за специализация заедно с едно или повече от предприятията, посочени в буква а), б) или в), или в които две или повече от последно посочените предприятия съвместно притежават изброените в буква а) права или правомощия;
- д) предприятия, в които правата или правомощията, изброени в буква а), се държат съвместно от:
 - i) страните по споразумението за специализация или техните съответни свързани предприятия, посочени в букви а)—г), или
 - ii) една или повече от страните по споразумението за специализация, или едно или повече от техните свързани предприятия, посочени в букви а)—г), и една или повече трети страни.

ДЯЛ II

ОСВОБОЖДАВАНЕ

Член 2 — Освобождаване

1. Съгласно член 101, параграф 3 от Договора и при спазване на разпоредбите на настоящия регламент се постановява, че член 101, параграф 1 от Договора не се прилага към споразуменията за специализация.
2. Освобождаването, предвидено в параграф 1, се прилага, доколкото тези споразумения съдържат ограничения за конкуренцията, попадащи в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора.
3. Освобождаването, предвидено в параграф 1, се прилага и за споразумения за специализация, които включват разпоредби относно прехвърлянето или лицензирането на права върху интелектуална собственост на една или повече от страните, при условие че тези разпоредби:
 - а) не съставляват основният предмет на такива споразумения и
 - б) са пряко свързани и необходими за изпълнението на тези споразумения.
4. Освобождаването, предвидено в параграф 1, се прилага и към споразуменията за специализация, когато:
 - а) страните приемат задължение за изключителна покупка или задължение за изключителна доставка, или

- б) страните осигуряват съвместна дистрибуция на продуктите от специализацията и не ги продават самостоятелно.

ДЯЛ III

ПРАГОВЕ

Член 3 — Прагове на пазарния дял

1. Освобождаването, предвидено в член 2, се прилага, при условие че общият пазарен дял на страните не надвишава 20 % от съответния пазар или пазари, на които принадлежат продуктите на специализацията.
2. Когато продуктите на специализацията са междинни продукти, използвани за вътрешни нужди изцяло или частично от една или повече от страните за производството на продукти надолу по веригата, които те също продават, предвиденото в член 2 освобождаване е зависи от:
 - а) общ пазарен дял, който не надвишава 20 % от съответния пазар или пазари, на които принадлежат продуктите на специализацията, и
 - б) общ пазарен дял, който не надвишава 20 % от съответния пазар или пазари, на които принадлежат продуктите надолу по веригата.

Член 4 — Прилагане на праговете на пазарния дял

За целите на прилагането на праговете на пазарния дял, предвидени в член 3, се прилагат следните правила:

1. пазарният дял се изчислява на основата на стойността на реализираните продажби; ако не са налични данни за реализираните продажби, за да се определи пазарният дял на страните, могат да се използват приблизителни оценки, основани на друга надеждна пазарна информация, включително обема на реализираните продажби;
2. пазарният дял се изчислява въз основа на данни за предходната календарна година; или като алтернатива, когато предходната календарна година не е представителна за позицията на страните на съответния пазар или пазари, пазарният дял се изчислява като средна стойност на пазарните дялове на страните за последните три предходни календарни години;
3. пазарният дял, който се държи от предприятията, посочени в член 1, параграф 2, втора алинея, буква д), се разделя поравно за всяко предприятие, което притежава правата или правомощията, изброени в член 1, параграф 2, втора алинея, буква а);
4. ако пазарните дялове, посочени в член 3, не надвишават първоначално 20 %, но впоследствие се повишат над това ниво на поне един от пазарите, засегнати от споразумението за специализация, освобождаването, предвидено в член 2, продължава да бъде приложимо за срок от две последователни календарни години след годината, през която за пръв път е превишен прагът от 20 %.

ДЯЛ IV

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ

Член 5 — Твърди ограничения

Освобождаването, предвидено в член 2, не се прилага за споразумения за специализация, които пряко или непряко, самостоятелно или в съчетание с други фактори под контрола на страните, имат за предмет едно от следните неща:

1. фиксирането на цените при продажбата на продуктите на специализацията на трети страни,
с изключение на фиксирането на цените, начислени на непосредствените клиенти в рамките на съвместната дистрибуция;
2. ограничаването на производството или на продажбите,
с изключение на:
 - а) разпоредби относно договореното количество продукти в контекста на едностранни или реципрочни споразумения за специализация; или
 - б) разпоредби за определяне на капацитета и обемите на производство в контекста на споразумение за съвместно производство; и
 - в) определянето на продажбени цели в контекста на съвместна дистрибуция;
3. разпределянето на пазари или клиенти.

ДЯЛ V

ПРОЦЕДУРА ЗА ОТТЕГЛЯНЕ

Член 6 — Оттегляне в отделни случаи от страна на Европейската комисия

1. Съгласно член 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003 Комисията може да оттегли възможността настоящият регламент да се прилага, когато в конкретен случай установи, че споразумение за специализация, към което се прилага предвиденото в настоящия регламент освобождаване, въпреки всичко поражда последици, които са несъвместими с член 101, параграф 3 от Договора.
2. Прилагането на настоящия регламент може да бъде оттеглено съгласно член 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, по-специално когато:
 - а) съответният пазар е много концентриран и
 - б) конкуренцията вече е слаба, по-специално поради:
 - i) индивидуалните пазарни позиции на други участници на пазара или
 - ii) връзките между други участници на пазара, създадени от паралелни споразумения за специализация.

Член 7 — Оттегляне в отделни случаи от страна на орган за защита на конкуренцията на държава членка

1. В съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 орган за защита на конкуренцията на държава членка може да оттегли възможността настоящият регламент да се прилага на територията на тази държава членка или на част от нея, ако установи, че в конкретен случай споразумение за специализация, към което се прилага предвиденото в настоящия регламент освобождаване, въпреки всичко поражда последици, които са несъвместими с член 101, параграф 3 от Договора, на територията на тази държава членка или на част от нея и когато тази територия има всички характеристики на отделен географски пазар.
2. Прилагането на настоящия регламент може да бъде оттеглено от орган за защита на конкуренцията на държава членка съгласно член 29, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003, по-специално когато се прилагат обстоятелствата, посочени в член 6, параграф 2, букви а) и б) от настоящия регламент.

ДЯЛ VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 8 — Преходен период

Забраната, предвидена в член 101, параграф 1 от Договора, не се прилага през периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2024 г. по отношение на споразумения, които вече са в сила на 31 декември 2022 г. и не отговарят на условията за освобождаване, предвидени в настоящия регламент, но отговарят на условията за освобождаване, предвидени в Регламент (ЕО) № 1218/2010.

Член 9 — Срок на действие

1. Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2023 г.
2. Срокът му на действие изтича на 31 декември 2034 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Комисията
Председател
Ursula von der Leyen